

Obsah

1. VÝZNAM A NÁSTROJE PREZENTACE INFORMACÍ	7
1.1 Úloha dokumentu v současné ekonomické realitě	7
1.1.1 Dokument ve službách komunikace a prezentace	7
1.1.2 Počítačová typografie a design dokumentů	9
1.2 Srovnání možností programů pro práci s dokumenty	9
1.2.1 Použití textových programů pro tvorbu finální podoby dokumentu	9
1.2.2 Použití grafických programů pro tvorbu finální podoby dokumentu	10
1.2.3 Použití DTP programů pro tvorbu finální podoby dokumentu	11
1.2.4 Srovnání možností textových, grafických a DTP programů	13
1.2.5 Dokument v elektronické podobě	14
2. PODKLADY PRO TVORBU DOKUMENTŮ	15
2.1 Zdrojové prvky dokumentů	15
2.2 Příprava podkladů pro sazbu	16
2.3 Formáty dat a grafické soubory	16
2.3.1 Velikost souboru	17
2.3.2 Kvalita zobrazení	17
2.3.3 Rychlost zpracování	17
2.3.4 Přenositelnost mezi programy a výpočetními systémy	17
2.4 Bitmapové nebo vektorové?	18
2.4.1 Bitmapová data	18
2.4.2 Vektorová data	19
2.5 Práce s bitmapovými soubory	19
2.5.1 Rozlišení obrázku	19
2.5.2 Barevná hloubka	20
2.5.3 Velikost bitmapového obrázku	20
2.5.4 A ještě trochu teorie...	21
2.6 Práce s vektorovými soubory	22
2.7 Vybrané grafické formáty v prostředí DTP	23
2.7.1 Bitmapové formáty	24
2.7.2 Vektorové formáty	25
3. GRAFICKÉ PROGRAMY	27
3.1 Funkce, princip a základní vlastnosti grafických programů.	27
3.2 Typy, parametry a použití grafických programů.	27
3.2.1 Grafické editory	28
3.2.2 Programy pro retušování a montáž	28
3.2.3 Bitmapové orientované malovací grafické programy	29
3.2.4 Vektorové orientované grafické programy	29
3.2.5 Podpůrné grafické programy	30
3.2.6 Tvorba a úprava grafiky v ostatních programech	30
3.3 Principy úpravy a tvorby bitmapové grafiky	30
3.3.1 Princip práce bitmapových programů	31
3.3.2 Možnosti bitmapových programů	31
3.3.3 Pracovní prostředí bitmapových programů	32
3.3.4 Základní operace v bitmapových programech	35
3.4 Principy úpravy a tvorby vektorové grafiky	36
3.4.1 Princip práce vektorových programů	36
3.4.2 Možnosti vektorových programů	37
3.4.3 Pracovní prostředí vektorových programů	38
3.4.4 Základní operace ve vektorových programech	38
4. TECHNOLOGICKÝ RETĚZEC TVORBY DOKUMENTŮ	41
4.1 Postup tvorby dokumentu	41
4.1.1 Klasický postup tvorby dokumentu	41
4.1.2 Obecný postup tvorby dokumentu pomocí DTP technologií	43
4.1.3 Varianty postupu tvorby dokumentu	46
4.2 Příprava obrazových předloh	49
4.2.1 Typy obrazových předloh	49
4.2.2 Požadavky na přípravu obrazových předloh	50
4.2.3 Rozměry obrazových předloh	51
4.2.4 Funkce, princip a základní vlastnosti skenerů.	52
4.2.5 Snímání obrazových předloh	55
4.2.6 Snímání obsahu obrazovek	61
4.3 Příprava a tvorba textových prvků dokumentu	62
4.3.1 Rukopis	62
4.3.2 Předzpracování textů	65
4.3.3 Předpis sazby	65
4.3.4 Pokyny pro sazbu	66
4.3.5 Výpočet rozsahu sazby z rukopisu	66

4.3.6	Korektury	67
4.4	Tisk dokumentů	70
4.4.1	Komunikace s tiskárnami	70
4.4.2	Příprava tisku	70
4.4.3	Tisk	71
4.4.4	Dokončovací výroba	72
4.5	Nové technologie tisku dokumentů	72
4.5.1	Technologie Computer-to-plate	73
4.5.2	Technologie Computer-to-print	73
4.6	Plánování tvorby dokumentu	74
4.6.1	Druhy DTP firem	75
4.6.2	Plán tvorby dokumentu	75
4.7	Možnosti využití formátu PDF	76
4.7.1	Princip technologie tvorby dokumentů pomocí programů skupiny Acrobat	76
4.7.2	Doporučené postupy tvorby PDF dokumentů	78
5.	DESIGN DOKUMENTŮ	79
5.1	Navrhování dokumentu	79
5.1.1	Cesta k dobrému designu – „plán tvorby dokumentu“	79
5.1.2	Formát dokumentu	80
5.1.3	Náčrt, návrh a další tvorba dokumentu	81
5.1.4	Sazební obrazec	82
5.1.5	Zrcadlo úpravy dokumentu	83
5.1.6	Maketa dokumentu	84
5.2	Montáž obrazových prvků do dokumentu	85
5.2.1	Jednoduchost a kontrast	85
5.2.2	Zásady umísťování obrazových prvků	86
5.2.3	Obrazové prvky na spadání	87
5.2.4	Rámečky, pozadí a text v obrázku	87
5.3	Zákonitosti kompoziční skladby	87
5.3.1	Potíštěná a nepotíštěná plocha	87
5.3.2	Celková kompozice dokumentu	88
5.3.3	Kompozice a harmonie	88
5.4	Plošná kompozice	90
5.4.1	Symetrie a asymetrie	90
5.4.2	Kontrast a rytmus	91
5.4.3	Podobnost a protiklad	92
5.4.4	Vzájemné překrývání a seskupování objektů	92
5.4.5	Pocity a dojmy z kompozičních struktur	93
5.4.6	„Bílé plochy“ v kompozici dokumentů	93
5.5	Prostorové kompozice	95
5.5.1	Prostor a perspektiva	96
5.5.2	Prostorové objekty, iluze prostoru	96
6.	TYPOGRAFIE PÍSM A ODSTAVCE	97
6.1	Typografie písma	97
6.1.1	Základní vlastnosti písma	97
6.1.2	Softwarové podoby písma	97
6.1.3	Konstrukce písma	98
6.1.4	Členění písma	98
6.2	Volba písma a čitelnost dokumentu	100
6.2.1	Volba písma	100
6.2.2	Čitelnost dokumentu	100
6.3	Kombinování písma v dokumentu	101
6.4	Typografie odstavce	102
6.4.1	Způsoby zarovnání odstavců	103
6.4.2	Oddělování odstavců	105
6.5	Horizontální parametry textu – vyplňování řádků	107
6.5.1	Mezislovní mezery	107
6.5.2	Mezipísmenové mezery	108
6.5.3	Dělení slov	110
6.5.4	Tabulátory	111
6.6	Vertikální parametry textu – proklady a vyrovnání	112
6.6.1	Svislé zarovnání odstavce	112
6.6.2	Proklad mezi řádky	112
6.6.3	Proklad mezi odstavci	113
6.6.4	Svislé vyrovnání	113
6.6.5	Postavení odstavce v textu	114
7.	TYPOGRAFICKÁ ÚPRAVA DOKUMENTŮ	115
7.1	Typografie stránky	115
7.1.1	Základní text	115
7.1.2	Titulky a krátké texty	115

7.1.3	Záhlaví a paty	118
7.1.4	Další nástroje členění dokumentu	118
7.2	Vyznačování v sazbe	120
7.2.1	Vyznačování řezem základního písma	120
7.2.2	Další možnosti vyznačování	121
7.3	Zabarvení sazby	122
7.3.1	Volba písma a zabarvení stránky	122
7.3.2	Horizontální parametry a zabarvení stránky	122
7.3.3	Vertikální parametry a zabarvení sazby	122
7.4	Zlom textu dokumentu	123
7.4.1	Stránkový rejstřík	123
7.4.2	Vdovy a širotci	123
7.4.3	Řádkový rejstřík	123
7.4.4	Některé další problémy zlomu stránky	124
8.	PRAVIDLA SAZBY	125
8.1	Základní pravidla sazby	125
8.1.1	Shrnutí obecných pravidel sazby	125
8.1.2	Rozdělovník nebo pomlčka ?	125
8.1.3	Interpunkční (členicí) znaménka	126
8.1.4	Další prvky sazby	128
8.1.5	Zkratky	129
8.2	Sazba čísel, matematická a tabulková sazba	129
8.2.1	Sazba čísel a souvisejících výrazů	129
8.2.2	Matematická sazba a sazba chemických vzorců	131
8.2.3	Tabulková sazba	133
8.3	Cizojazyčná sazba	133
8.3.1	Angličtina	133
8.3.2	Němčina	134
8.3.3	Francouzština	134
9.	STRUKTURA A SAZBA VYBRANÝCH TYPŮ DOKUMENTŮ	135
9.1	Sazba akcidenčních dokumentů	135
9.1.1	Obecné zásady tvorby	135
9.1.2	Osobní dokumenty	135
9.1.3	Společenské dokumenty	138
9.1.4	Firemní (administrativní) dokumenty	139
9.1.5	Reklamní dokumenty	140
9.2	Sazba novin a časopisů	140
9.2.1	Struktura novin a časopisů	140
9.2.2	Formáty a úprava novin a časopisů	141
9.2.3	Specifika typografie časopisů	142
9.2.4	Specifika typografie novin	142
9.3	Sazba knih	143
9.3.1	Struktura knih	143
9.3.2	Typografická úprava knih	144
9.4	Sazba veršů a básní	149
9.4.1	Základní pravidla sazby veršů a básní	149
10.	BAREVNÉ MODELY A BARVA V DTP	153
10.1	Teorie barev	153
10.1.1	Vnímání barev	153
10.1.2	Ztráta barev při tvorbě dokumentů – barevné hranice technologií	153
10.1.3	Odražené a propuštěné světlo	154
10.1.4	Barevná světla a barevné pigmenty	155
10.2	Barevné modely	155
10.2.1	Barevný model RGB	156
10.2.2	Barevný model CMYK	156
10.2.3	Barevný model HSB	156
10.2.4	Přímé barvy	157
10.2.5	Převody mezi barevnými modely	157
10.2.6	Použití přímých barev a barevných modelů	158
11.	BARVY, JEJICH ÚČINEK A POUŽITÍ	159
11.1	Druhy barev	159
11.1.1	Světlo a barevnost předmětů	159
11.1.2	Spektrální, tiskové a malířské barvy	159
11.1.3	Míchání malířských barev	160
11.2	Vlastnosti barev	160
11.2.1	Tón barvy	160
11.2.2	Světlost barvy	160
11.2.3	Sytost barvy	160
11.2.4	Barevný odstín	160
11.3	Vnímání barev	161

11.3.1	Barvy teplé	161
11.3.2	Barvy studené	161
11.3.3	Barvy neutrální	161
11.3.4	Barvy ročních období	161
11.3.5	Barvy aktivní a pasivní	161
11.4	Vliv některých barev na své barevné okolí	161
11.5	Barevná kompozice	162
11.5.1	Barevný kontrast	162
11.5.2	Barevné iluze	163
11.6	Barevná harmonie	163
12.	OSVIT A TISK	165
12.1	Od sazby k osvitlu a tisku	165
12.1.1	Předtisková příprava	165
12.1.2	Tiskové rastry	167
12.1.3	Barevné separace	170
12.2	Grafické formáty, PostScript a osvit	172
12.2.1	PostScript	172
12.2.2	Formát EPS	174
12.2.3	Bitmapové formáty a formát EPS	175
12.3	Osvit	175
12.3.2	RIP	175
	Použitá literatura	177